

Toelichting op de Verordening van de rekeningcommissie

Hierbij een toelichting op het voorstel voor de Verordening op de rekeningcommissie. Voor de verordening zijn de verordening van de gemeente Amsterdam en de verordeningen uit verschillende stadsdelen gebruikt als onderlegger. Daarnaast is gebruik gemaakt van het advies van de voorzitter van de Rekenkamercommissie Osdorp en de ervaringen van de griffie als secretaris van de rekeningcommissie.

Artikel 1 Begripsbepaling

Naam

In Amsterdam worden als namen zowel rekeningcommissie als rekeningcommissie gebruikt.

Hoofdletters

Het presidium heeft zich uitgesproken over het gebruik van hoofdletters. De voorkeur van het presidium is om het niet te doen als het niet nodig is.

Artikel 2 Samenstelling

Juridische basis

Lid 1: afhankelijk van de samenstelling en eventueel taak van de rekeningcommissie is de juridische basis artikel 82 (bestaat uit raadsleden en buitengewoon commissieleden) of artikel 84 Gemeentewet (bestaat uit raadsleden, buitengewoon commissieleden en eventueel externe adviseurs).

Een rekeningcommissie wordt in de regel ingesteld op grond van artikel 82 Gemeentewet en een rekenkamercommissie (hierin zijn de functies van rekeningcommissie en rekenkamer gecombineerd), wordt ingesteld op grond van artikel 84 Gemeentewet.

Artikel 82 Gemeentewet

Het voorstel is, conform de andere stadsdelen en de gemeente Amsterdam, te kiezen voor een commissie op grond van artikel 82, gelijk aan de commissies die de informerende sessie en meningvormende sessie vormen tijdens de Open Raad. Er zijn echter een paar belangrijke verschillen met deze commissies. De rekeningcommissie heeft:

- vaste voorzitter en vaste leden (en vaste vervangers);
- duidelijke taakomschrijving;
- andere vergaderfrequentie, zie taakomschrijving.

Evenwichtige vertegenwoordiging

Lid 2: in artikel 82 lid 3 Gemeentewet is voorgeschreven dat een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigde groeperingen moet worden bewerkstelligd.

De bepaling is niet bedoeld om een strikte evenredigheid af te dwingen. De bepaling heeft tot doel een zekere spreiding over de raadsfracties van de zetels te bewerkstelligen. Zij heeft echter niet de bedoeling onder alle omstandigheden voor te schrijven dat alle raadsfracties in alle raadscommissies vertegenwoordigd moeten zijn. Dit kan onder omstandigheden te ver voeren, met name wanneer de raad een groot aantal kleine fracties kent. Duidelijk is in ieder geval dat een categorische uitsluiting van fracties uit de commissies – op welke inhoudelijke gronden dan ook – in strijd is met de wet.

In lid 2 wordt het minimale aantal leden van drie genoemd, met inbegrip van de voorzitter (bijvoorbeeld lid oppositie, lid coalitie + voorzitter). Ook bij de minimale bezetting moet de evenwichtige vertegenwoordiging, zoals hierboven beschreven staat, gewaarborgd zijn.

Artikel 3 Benoeming

Voorzitter

Lid 1: er zijn raden die de benoeming van de voorzitter overlaten aan de rekeningcommissie. Hier is, op grond van interpretatie van artikel 82 Gemeentewet, gekozen voor benoeming door de raad. In dit artikel staat namelijk vermeld dat de raad de taken, de bevoegdheden, de samenstelling en de werkwijze van de commissie regelt. Tevens staat vermeld dat een raadslid van de raad voorzitter is van de commissie.

Plaatsvervangend voorzitter

Lid 2: in deze verordening wordt voorgesteld een raadslid tot plaatsvervangend voorzitter door de raad te laten benoemen. Mocht de plaatsvervangend voorzitter de voorzitter voor lange tijd, en mogelijk definitief vervangen, dan is voldaan aan lid 4 van artikel 82 Gemeentewet.

Artikel 4 Taken

Uitleg begrip indemniteitsbesluit

Lid 5: als de deelraad na kennisneming van de rekening zoals die door het door het dagelijks bestuur wordt aangeboden, alsmede van het verslag van bevindingen en de verklaring van de accountant, tot de conclusie komt dat een of meer uitgaven niet rechtmatig zijn geschied, wordt het dagelijks bestuur daarvan onverwijld op de hoogte gesteld, onder vermelding van de gerezen bezwaren.

Het dagelijks bestuur bereidt vervolgens een indemniteitsbesluit voor. Door middel van een dergelijk besluit worden de onrechtmatige uitgaven alsnog gesanctioneerd, waarna de rekening alsnog kan worden vastgesteld. Uiteraard zal het dagelijks bestuur bij die gelegenheid inhoudelijk moeten reageren op de gerezen bezwaren.

Audit Committee

Lid 7: de meeste rekeningcommissies zijn tevens het Audit Committee of vervullen de taak van het Audit Committee. Het Audit Committee komt meestal éénmaal per jaar bij elkaar voor het vaststellen van de tolerantiegrenzen voor de accountantscontrole van de jaarrekening. Daarnaast wordt de lijst met verordeningen en eventuele beleidsstukken vastgesteld met (mogelijke) financiële consequenties. De tolerantiegrenzen mogen niet ruimer zijn dan die van de centrale stad, wel strenger maar dan worden de accountantskosten hoger. De lijst met verordeningen wordt door de ambtelijke organisatie voorbereid en door het Audit Committee opgenomen in het besluit dat wordt voorgelegd aan de deelraad. Door het Audit Committee wordt er duidelijk inzicht verkregen in de financiële verantwoording van het stadsdeel.

Klankbordgroep Rekenkamer Amsterdam

Lid 8: de Rekeningcommissie bepaalt zelf op welke wijze zij de deelraad Nieuw-West vertegenwoordigt in de Klankbordgroep Rekenkamer Amsterdam.

Artikel 5 Werkwijze

Vergaderen in openbaarheid

Lid 5: de rekeningcommissie is een reguliere commissie van de raad en daar gelden dezelfde regels over het vergaderen in openbaarheid als voor vergaderingen van de deelraad en commissies. Bijna in alle verordeningen staat dat de rekeningcommissie in het openbaar vergadert tenzij.

Beslotenheid¹

De commissie mag in beslotenheid vergaderen. De Gemeentewet geeft geen beoordelingscriteria. Van een besloten vergadering wordt het verslag niet openbaar gemaakt tenzij de commissie anders beslist. Daarbij hoeft dus niet de afweging te worden gemaakt die de Wet Openbaarheid van Bestuur voorschrijft. De ratio van de bepaling is gelegen in de bescherming van de commissieleden die juist in

een besloten vergadering vrijuit moeten kunnen spreken en daarbij niet gehinderd dienen te worden door de mogelijkheid dat het verslag tegen de wil van de commissie geheel of gedeeltelijk openbaar wordt. Dit geldt tevens voor de door de commissie uitgenodigde ambtenaren en accountants. In de praktijk vergaderen de meeste rekeningcommissies in beslotenheid.

Uitzonderingen

Artikel 24 gemeentewet noemt vier (soorten) besluiten die niet in beslotenheid genomen mogen worden, waaronder de benoeming van nieuwe leden en het vaststellen van de jaarrekening.

Artikel 6 Besluitvorming

Lid 4: een raadscommissie kan geen zelfstandige besluiten nemen. Besluiten die de commissie neemt zijn besluiten die genomen worden in het kader van de uitvoering van haar taken.

Parallel aan de raadsvoorzitter in de raad, is hier gekozen voor het meestemmen van de voorzitter in de commissie. Echter bij het staken van de stemmen, anders dan in de deelraad, is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

¹ Beslotenheid betekent geen geheimhoudingsplicht. Artikel 86 Gemeentewet biedt commissies de mogelijkheid omtrent het in een besloten vergadering verhandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de commissie worden overlegd, geheimhouding op te leggen, op grond van een belang genoemd in artikel 10 Wet Openbaarheid van Bestuur.